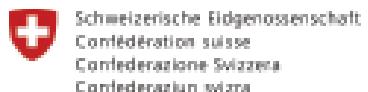




## CITY OF PRIJEDOR

**Group Bosnian-Herzegovinian Diaspora Business Forum**  
Member of the Association "Our perspective" Sarajevo



# PRVI INVESTICIJSKI FORUM BH DIJASPORE - BHdiaFor2013

Tema:

„Investicije BH dijaspore u funkciji razvoja regija i ekonomije u procesu pridruživanja Evropskoj Uniji – u fokusu 2013: regija Prijedor“

**BhdiaFor.org**

## ZAKLJUČCI I PREPORUKE FORUMA

**Prijedor, 11. – 12. august 2013.**

## **ZAKLJUČCI I PREPORUKE FORUMA**

1. Grad Prijedor i regija su u proteklom periodu ostvarili značajan napredak u funkciji ostvarivanja povoljnih uslova za poslovanje kompanija, realizaciju investicija i ostvarivanje poslovne saradnje, što je i potvrđeno certifikatom gradskoj upravi Prijedora za povoljno poslovno okruženje, u okviru programa "Certifikacije opština s povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi (BFC SEE)";
2. Članovi zajednice dijaspore su u periodu od 2000.godine do danas u regiji Prijedora direktno investirali oko 100 miliona KM u različite projekte malih i srednjih biznisa i poslovanja, koji projekti su za cilj imali ostvarivanje novog zapošljavanja i smanjenja stope nezaposlenosti, transfer znanja i tehnologija, rast domaćeg proizvoda i prihoda, te različite druge važne efekte koji nisu primarno ekonomski prirode; U okviru privatnih investicija u rekonstrukciju i izgradnju novih stambenih objekata (kuće i stanovi), članovi zajednice dijaspore su vlastitim sredstvima (i u manjem iznosu sredstvima međunarodne zajednice i domaćih vlasti) u navedenom periodu u regiji Prijedora uložili oko 1 milijardu KM, uzimajući u obzir broj obnovljenih i izgrađenih objekata (oko 10.000 stambenih jedinica) i prosječnu vrijednost stambene jedinice (od oko 100.000 KM);
3. Kontinuirano unaprjeđivati razvoj i podsticanje privlačenja investicija članova zajednice dijaspore i drugih ulagača u regiju Prijedor i državu;
4. Kontinuirano unaprjeđivati razvoj saradnje članova zajednice dijaspore i drugih stranih kompanija sa lokalnim poslovnim subjektima u regiji Prijedor i državi;
5. Nastaviti sistemske aktivnosti u cilju poboljšanja komunikacije lokalnih vlasti u regiji Prijedor sa potencijalnim investitorima i stranim poslovnim subjektima, uključujući i članove zajednice dijaspore, kroz aktivnu promociju raspoloživih resursa, potencijala, projekata i komparativnih prednosti ove regije u odnosu na druge regije u BiH i šire (ponuda regije), kao i efikasno prilagođavanje zahtjevima i potrebama investitora i stranih kompanija u cilju ostvarivanja ulaganja i poslovne saradnje u regiju Prijedor (potražnja ulagača i stranih partnera);
6. Obezbeđivati sistemsku, potpunu, sigurnu i efikasnu vertikalnu i horizontalnu prohodnost odluka u procesu realizacije ulaganja i poslovne saradnje na lokalnom, entitetskom i državnom nivou za investitore i strane kompanije u regiji Prijedor, ali i svim drugim područjima u državi,
7. Omogućiti kvalitetan pristup kapitalu i finansijskim sredstvima investitorima i stranim kompanijama u regiji Prijedor na višem stepenu tehničke i logističke podrške komercijalnih banaka registrovanih u BiH, kroz aktivniji pristup banaka tržištu potražnje za kapitalom, tj. firmama i ulagačima, što podrazumijeva i otvaranje filijala u regiji

Prijedor određenih banaka koje promovišu finansiranje projekata usmjerenih za povratak u Bosni i Hercegovini (uključujući i povratak članova zajednice dijaspore u domovinu), kao što su Turkish Ziraat Bank Bosnia i BBI banka, ali i svih ostalih registrovanih banaka;

8. Uspostaviti, gdje god je to moguće, određene oblike organizacije Info-centara za dijasporu u okviru lokalne gradske i svih opštinskih administracija u regiji Prijedor, koji će pružati informacije članovima zajednice dijaspore na jednom mjestu (one-stop-shop) o svim pitanjima koja su relevantna za ostvarivanje potpune, brze i efikasne infomisanosti dijaspore;
9. Osnažiti ulogu privrednih komora i komorskog sistema na svim nivoima u BiH, u cilju unapređenja privredne saradnje između domaćih i stranih poslovnih subjekata, posvećujući naročitu pažnju na strane poslovne subjekte u kojima rade i/ili su vlasinici i menadžeri članovi zajednice dijaspore;
10. Vlasti na svim nivoima u BiH moraju institucionalno ojačati vezu sa građanima koji žive u inostranstvu;
11. Obezbediti adekvatne informacije o mogućnostima ulaganja, kao i određene podsticaje za greenfield i joint venture investicije;
12. Osim novca neophodan je i transfer znanja, standarda i tehnologija, kao i poslovne filozofije;
13. Afirmisati postojeće projekte, te izgrađivati vezu sa domovinom na partnerskom osnovu, kako bi obezbjedili win-win situaciju;
14. Jačati i poboljšavati institucionalni okvir u BiH za unapređenje saradnje sa dijasporom, shodno značaju i ulozi koja joj pripada, na način da se aktivnosti i saradnja provode sistemski i sinhronizovano na svim nivoima, sa poboljšanim upravnim, budžetskim i zakonskim okvirom; Za provođenje ovih ciljeva naglašavamo važnost uloge i značaja sljedećih institucija i organizacija: Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Sektora za iseljeništvo, Ministarstva spoljnih poslova BiH, Odsjeka za ekonomsku diplomaciju, Ministarstva za spoljnu trgovinu i ekonomске odnose BiH, Agencije za promociju stranih investicija (FIPA), Spoljnotrgovinske komore BiH u saradnji sa svim entitetskim, regionalnim i kantonalnim komorama, kao i Svjetskog saveza dijaspore BiH i svih drugih organizacija u dijaspori koji se bave različitim oblicima saradnje sa domovinom;
15. Naročitu pažnju posvetiti razvoju i unapređenju saradnje sa mladom generacijom članova zajednice dijaspore/iseljeništva, koja bi trebalo da se pozicionira kao jedan od osnovih pokretača i nosilaca dugoročnog razvoja ekonomije i društva u domovini;
16. Omogućiti efikasno korištenje mogućnosti koje se nude u različitim oblicima tehničke i financijske podrške i pomoći Bosni i Hercegovini od stranih vlada, institucija i

organizacija, uključujući i okvir ugovorenih odnosa i podrške institucija Evropske unije za BiH, na način da se usvoje relevantne sektorske strategije (uključujući i strategiju saradnje sa dijasporom/iseljeničtvom), te pripremi pravni, upravni, budžetski i tehnički okvir za implementaciju programa i projekata strane podrške i pomoći;

17. Osnaživati napore za postizanjem visokog stepena saradnje svih relevantnih aktera sa medijima u cilju promocije potencijala dijaspore i primjera dobre prakse saradnje i uspjeha članova zajednice dijspore u zemlji i u inostranstvu;
18. Omogućavati efikasno korištenje potencijala dijaspore u cilju obezbjeđivanja potpune normalizacije prilika u BiH, stabilizacije, harmonizacije, kohezije, socijalne inkluzije, rasta i razvoja, tj. poboljšanja životnog standarda svih građana;
19. Imajući na umu da ekonomski aktivnosti koje se promovišu putem foruma predstavljaju važan, potreban i nužan, ali ne i dovoljan uslov ukupne stabilizacije i unapređenja odnosa između relevantnih aktera u državi, i da se ukupni efekti i ovakvih aktivnosti mogu mjeriti samo u sinergiji i ukupnosti sa svim drugim parametrima društveno-ekonomskog razvoja, preporučujemo svim relevantnim akterima društvenih procesa u gradu Prijedoru, Republici Srpskoj i BiH da usmjere pozitivnu energiju i pažnju i u svim ostalim društvenim segmentima koji utiču na razvoj i prosperitet ukupnih društvenih odnosa i kvalitet života i rada u regiji Prijedor i državi.

Radna grupa za izradu zaključaka i preporuka

Prvog investicionog foruma BH dijaspore – BhdiaFor 2013